

HORITZÓ 2023

Un espai de confluència
per a la transició ecosocial.

aramaó
agrupació d'electors

Horitzó 2023

Un espai de confluència per a la transició ecosocial

Ara Maó es va constituir l'any 2013 com a plataforma ciutadana i va adquirir inicialment la designació de cooperativa política. Aquest fet va permetre que s'abordés el debat necessari en la regeneració política a què aspirava, abans del plantejament més pràctic de la incidència institucional.

En la constitució d'aquella plataforma, s'esmentaven coses que, després de 7 anys, continuen essent de rabiosa actualitat i, fins i tot, podríem dir que en l'àmbit del conjunt de l'Estat hi han empitjorat amb l'aparició de discursos netament d'ultradreta:

“Diferents exemples com la corrupció política, el tancament de files dels partits, l'endogàmia a les institucions, l'atrofiament d'un sistema que cada vegada té més confós el benefici públic del privat, les nombroses ingerències i interferències entre l'esfera pública i els guanys de capitals de grans corporacions, uns autoritarismes molt preocupants, legislacions antidemocràtiques, recentralitzacions d'un estat mastodòntic incapaç d'evolucionar i tantes altres coses fan que sigui molt necessari una regeneració que no pot estar en mans sinó de les persones, que hem de procurar un canvi social determinant.”

Així mateix, plantejàvem que “el sistema actual d'organització política, nascut de la necessitat de reforçar els partits polítics després de la dictadura franquista durant l'anomenada transició política a la democràcia, dona símptomes molt evidents d'esgotament general. Aquesta anàlisi és feta des de diferents sectors, però a diferència d'aquells que creuen que açò s'ha de reconduir cap a una estat tecnocràtic, duit per tècnics mancats de decisions polítiques, o d'aquells que creuen que açò s'ha de dur a terme amb una recentralització de poders, nosaltres estem convençuts que açò no serà possible sense una **regeneració política de ver**, basada en els **drets democràtics** i en la veritable **participació** de la gent”.

Aquesta anàlisi ja ens marcava, en certa manera, la bipolarització creixent que vivim en dies convulsos com els d'ara, després que la crisi sanitària en què estem immersos ha fet aflorar més que mai, amb crisis democràtiques com tot el viscut amb el procés català, l'acord dels grans partits per tapar les vergonyes d'antics mandataris i fraus de les autoritats, la desfeta de la imatge pública de la família reial, o l'ascens fulgurant de la ultradreta. Aquesta visió amb perspectiva ens duu a consolidar-nos en el nostre camí. La sortida a la crisi que es palpa en el sistema ja hem vist que no provindrà dels mateixos partits que l'integren. Avui, les úniques forces capaces de fer front a la crisi institucional i a l'ascens de la ultradreta són les de l'esquerra alternativa, en la qual ens sentim plenament identificats, basades en l'ecologisme, l'equitat, la justícia social, el respecte a la diversitat i a la dignitat cultural pròpia.

Som conscients que la crisi econòmica i social que vivim té un dels principals orígens en la crisi ecològica que patim. Els sistemes de producció del capitalisme i la manera d'abusar dels recursos naturals, que no té en compte que estem en un planeta que té els recursos

limitats, viuen símptomes d'esgotament. Però tot al contrari de mostrar una reorientació d'aquest sistema, el poder econòmic torna més agressiu i cerca implantar-se a través de formes més autoritàries, i amb els seus braços polítics.

Per això, aquesta valoració no es pot fer només en clau local o estatal o internacional: s'ha de fer tenint en compte tots els àmbits. I aquesta visió de la crisi ecològica global és clau per entendre el poder que l'ecologisme com a moviment polític acumula tantes altres reivindicacions que també volem per a les nostres aspiracions polítiques. Actualment podem fer una lectura dels moviments polítics exitosos a l'esquerra, que passen per aquests plantejaments. A l'Europa central i del nord, els partits verds a Àustria, Alemanya, Bèlgica o als països escandinaus ens mostren un camí a seguir. Són partits que plantegen l'ecologisme al centre del discurs, però amb plantejaments que, des del municipalisme, Ara Maó pot assumir perfectament: la sortida ecosocial de la crisi del capitalisme, la justícia social, una aposta per estats més democràtics i una capacitat més gran de les petites comunitats per actuar en el seu territori amb una perspectiva més ampla, amb aquella màxima tan coneguda i repetida de "pensa globalment i actua localment". Això ens ha de donar perspectiva a la nostra condició i els nostres objectius.

Ara Maó ha respost de la manera que ha cregut possible davant els nous reptes del món. Essencialment, ha fet un canvi de prioritats polítiques per apostar per aquells elements que no sempre han estat al capdavant de les agendes polítiques. N'assenyalam alguns exemples: l'aposta ferma per les inversions relacionades amb el cicle de l'aigua (les canalitzacions, els col·lectors separats, les depuracions, els sanejaments a nuclis que no en tenien, la desnitrificació, l'aprofitament d'aigua...), la gestió dels residus encaminada a potenciar una bona recollida selectiva, una política cultural potent i encaminada a reforçar les entitats i a la professionalització del sector, la recuperació dels edificis en desús (tenim exemples claríssims treballats amb força amb la nostra gestió, com Verge del Toro, Sala Augusta o Santiago), les polítiques energètiques (generació d'energia en espais públics i programes de reducció del consum), polítiques educatives de molt de pes (tant programes educatius novedosos com en l'aspecte social amb la implantació d'ajuts i gestió de menjadors escolars). Moltes d'aquestes prioritats representen objectius de desenvolupament sostenible que creim absolutament necessàries. I les polítiques que volem seguir fent han de respondre als grans reptes que tenim com a humanitat, entre els quals assenyalam:

- La crisi ecològica i el canvi climàtic
- La crisi sanitària
- La democràcia
- El municipalisme
- La defensa del producte i les economies locals
- El feminisme i les diversitats de gènere
- Els sobiranismes

Amb aquesta ponència volem reafirmar aquests valors i traslladar-los a la pràctica.

Bé és cert que fer una anàlisi dels darrers anys en la política municipal, regional o estatal no

és fàcil. La revifalla de la socialdemocràcia en l'àmbit estatal, que va tenir el seu reflex en les darreres eleccions municipals, no ens ha de fer perdre la perspectiva de la tendència de més llarg recorregut que ens mostren que, tot i aquesta revifalla, és necessari un canvi de rumb de la situació que Ara Maó ha d'abanderar en l'àmbit municipal. Alguns funcionaments institucionals ja eren obsolets i ho segueixen essent, i cal liderar el canvi de perspectiva que ja hem posat damunt la taula.

Cal **revisar les prioritats en les governances** i assenyalar-les, i creim que Ara Maó i les estructures com la nostra són el futur i els que estem en condicions de respondre a aquests reptes, a diferència de les velles estructures dels partits clàssics, que han optat per seguir unes dinàmiques en direcció contrària de cap on va la societat.

La societat necessita respostes als nous reptes que ens dibuixa aquest nou món.

- **Com feim front a la crisi climàtica que ens ve?**

El canvi climàtic ja no el posa en qüestió ningú, és, simplement, una evidència. El que cal és saber quines són les respostes i les possibles sortides. Sabem que la crisi sanitària que patim no és més que l'avantsala de la crisi climàtica que ens ha de venir, que tindrà grans efectes sobre les nostres vides. Tota la societat hi ha de fer front, però des de l'àmbit municipal hi hem d'apostar més que mai. L'horitzó de les inversions en infraestructures de sanejament i distribució d'aigua i en energia verda, el plantejament d'estalvi energètic, les polítiques tarifàries d'aigua que s'han d'aplicar perquè afavoreixin qui menys consumeix, el potenciament de la mobilitat sostenible, la gestió dels residus, entre moltes altres mesures, sorgeixen d'aquesta perspectiva. Però no només des de la perspectiva actual, sinó que s'ha de tenir una visió de futur per preparar les ciutats amb mesures de mitigació per al canvi climàtic i els seus efectes. Maó ha d'aportar el seu granet d'arena al món per millorar el nostre planeta.

- **Com aturam l'autoritarisme? Com s'insereix la democràcia en el funcionament institucional?**

La democràcia és un sistema d'organització social de què ens hem bastit, i mai podem renunciar-ne, és en el nostre ADN. Com hem assenyalat, hi ha pràctiques institucionals que segueixen sent part d'alguns funcionaments de partits, però que bona part de la societat rebutja. I aquestes pràctiques no les compartim: fer més cas a les fotos dels diaris que a la gestió política, mirar interessos particulars o amb rendibilitat a curt termini per davant l'interès general, fer més bandera de la confrontació política que dels consensos o mirar abans per l'interès del partit que pel de la societat a qui se serveix.

Però també hem d'anar molt alerta a combatre els discursos que rebutgen d'alguna manera aquestes pràctiques però que, en el fons, el que pretenen no és més democràcia sinó més autoritarisme. L'ascens de la ultradreta té una part d'explicació en aquest plantejament. Parteix d'un discurs que té aparença d'antisistema però que pretén el retorn a una societat menys democràtica, amb més control sobre la població, menys tolerant. Creim en una ciutat que inclogui tothom, i hem de donar respostes a tots els col·lectius, que en molts de casos

no han obtingut resposta des de l'esquerra als plantejaments que feien i problemàtiques que han patit.

Ara Maó ha de fer un pas endavant en la defensa del sentiment democràtic, de la participació de la gent en la vida pública. Ha de reforçar els processos participatius en la presa de decisions. I ho ha de fer possible per doble via: en la feina en les institucions i en el funcionament intern de la mateixa agrupació, tot fomentant estructures permeables a molts sectors de la societat, que cerquen referents polítics.

● Com aconseguim una societat més justa?

Les desigualtats fan que una comunitat s'empobresqui. Les diferències socials entre persones que conviuen en un mateix espai fan que aquesta societat sigui més fràgil i que els desequilibris es manifestin amb més facilitat. La crisi sanitària que patim ha posat més de manifest aquesta fragilitat, i és un dels reptes més grans que tenim davant. Una societat més justa passa per incentivar les polítiques socials, la comprensió entre cultures que, cada vegada, són més diverses en el nostre entorn, la participació de col·lectius diversos en la confecció de les polítiques. Les polítiques de tots els àmbits d'actuació han de tenir un reflex en la recerca d'aquesta justícia social. Les polítiques fiscals també han de tenir aquest horitzó de justícia i de redistribució de la riquesa. També les polítiques educatives i d'oferta complementària. Hem de construir un sistema de valors oposat a la intolerància que es fa cada cop més present en el nostre entorn. Som i hem de seguir essent una societat oberta, acollidora, amb empatia cap al nostre vesí.

● Com reactivam la nostra economia?

La feina ha quedat desballestada a causa de la crisi sobtada que ha provocat la crisi sanitària. Recompondre la situació no és fàcil, però cal apostar per entretenir les xarxes econòmiques locals, apostar pel consum de proximitat. Així mateix, aquelles apostes econòmiques que vagin destinades a encarar els nous reptes sorgits (la revolució energètica, l'empenta definitiva a les noves tecnologies, les tecnologies adaptades a la situació de canvi climàtic i de paradigma cap a una economia verda i sostenible, els nous sistemes de producció, les feines derivades de les cures a les persones, les relacionades amb la cultura i tot el que es mou a l'entorn...) han de ser posades en valor. La sortida ecosocial a la crisi és l'objectiu, les receptes neoliberals que provoquen la sobreexplotació de recursos naturals, la sobreproducció per a un creixement basat en el consum de béns infinit, les polítiques d'austeritat en la despesa pública que pretenguin equilibrar les desigualtats, totes aquestes velles-noves receptes són causa i part del problema, i no s'han de repetir.

Estructura política / organitzativa

Davant tots aquests reptes, ens hem de plantejar **quines són les estructures polítiques que necessiten els nous temps**. I no només açò, sinó que aquesta visió a llarg termini també s'ha de concretar en una estratègia concreta, ja que la incidència que la nostra formació pugui tenir en el desenvolupament de les polítiques que consideram necessàries passa perquè la representació institucional sigui forta, i hauria de ser un reflex de com ens

veu la població. Tenim a mitjà termini un gran repte concret que són les eleccions de 2023 i necessitam organitzar-nos per afrontar-les amb les màximes garanties. L'objectiu principal d'Ara Maó és **seguir sent l'espai de confluència de l'esquerra a Maó**, i que, traduït a la pràctica, siguem també el grup de persones en què un gruix important de ciutadans i ciutadanes confien i estan disposats a dipositar el vot. Aquest és el nostre camí que volem traçar en l'**Horitzó 2023**.

Així, volem desenvolupar una proposta d'organització, sense desmuntar, tanmateix, les bases que funcionen i que són al nostre plantejament fundacional.

Dibuixam els elements principals que conformen l'estructura organitzativa d'Ara Maó, així com remarcam aquells elements que necessiten reforçar-se.

L'assemblea

És el principal òrgan de decisió de l'agrupació, es reuneix de forma periòdica entre 3 i 4 vegades l'any i pren les principals decisions que afecten l'organització: línies polítiques mestre, decisions sobre els comicis (primàries, ratificacions de candidats, possibles enteses i pactes pre i postelectorals...), aprovació de pressupostos, presentació de l'estat de comptes, debats de política general. A l'assemblea també es dona compte de les principals decisions institucionals que s'han pres a l'Ajuntament. Té una periodicitat ordinària, però es pot convocar de forma extraordinària si alguna situació ho requereix. A l'inici l'assemblea es vota la composició d'una mesa, de la qual formen part una presidència i una secretaria, que conduiran el desenvolupament de l'assemblea i en prendran acta. El grup motor és el responsable de convocar-la i fer-ne difusió.

El grup motor

Es tracta de les reunions setmanals que ara es fan els dilluns i que, en temps anteriors, s'han fet els dimecres, els divendres o els dissabtes de matí. Té una periodicitat setmanal i tracta tots aquells temes que tenen a veure amb el dia a dia de l'activitat política i el posicionament d'Ara Maó en els elements que van sorgint. Es va informant de l'actualitat de l'ajuntament i serveix per posar elements en comú. El grup elabora activitats a partir de les propostes rebudes, que organitza, planifica les assemblees, decidint la data, el format i elaborant l'ordre del dia a partir dels punts proposats, també debat qüestions polítiques que necessiten una visió més enllà de la gestió institucional. Hi ha una persona responsable de dinamitzar el grup que proposa l'ordre del dia i recull aquells elements necessaris perquè es tirin endavant els temes. A més, s'estalona en els grups de feina paral·lels exposats tot seguit, enfocats a les àrees concretes que requereixen un seguiment més actiu i àgil. Les persones encarregades són designades i aprovades per l'assemblea i així en queda constància a les actes.

El grup és obert a tothom que hi vulgui participar, integra tant als representants del grup municipal com als responsables de cada grup de feina i persones externes.

Grup de comunicació

Es tracta d'un grup de persones que pensen aquells elements que s'han de comunicar i en quin sentit. La persona encarregada de redactar les notícies i dur les xarxes socials (professional) acudeix a la reunió del grup motor, que decideix a quins temes es dona prioritat comunicativa i com es tracta. El grup de comunicació té un funcionament sobretot telemàtic i va debatent sobre els temes a mesura que surten, però les decisions de més rellevància i que tenen implicació política es prenen des del grup motor. De tant en tant, s'organitza una trobada amb persones externes a Ara Maó per valorar la visió que es dona fora de l'agrupació.

Grup de finances

Duu el control dels moviments de comptes que es produeixen per fer un seguiment de la situació financera del grup. Bàsicament, dona compta, després, al grup motor de com està la situació. En moments específics, davant situacions més concretes o ajustades, pot prendre decisions puntuals sobre prioritats de pagaments. Aquest grup és escollit per l'assemblea.

Grup de seguiment del pacte

Es tracta d'un grup establert que s'encarrega de reunir-se periòdicament (cada sis mesos) amb els socis de govern per fer el seguiment i valoració del pacte de govern a l'Ajuntament. El grup motor, amb les aportacions dels càrrecs a l'Ajuntament que saben com van les coses en la gestió municipal, dona una guia al grup de seguiment de com es pot abordar la reunió, i llavors el grup de seguiment informa el grup motor de com ha anat.

Nous reptes

Aquests grups esmentats són els que actualment componen Ara Maó. Però cal desenvolupar elements que donin força als objectius de reforçar la imatge d'Ara Maó, perquè esdevengui punt de referència política entre la població sensible a les qüestions que plantejam, i que situï les eleccions de 2023 a mitjà termini com a horitzó per fer-hi feina.

Contacte entre partits

Si bé Ara Maó té una de les seves forteses en el fet de ser una agrupació d'electors i, per tant, d'obeir els interessos de nosaltres mateixos i de la ciutadania maonesa sense condicionants externs, això mateix pot tenir algunes fragilitats. La no pertinença a cap partit polític d'àmbit més genèric o a una coalició fa que no puguem disposar de l'estructura que representa un partit que ens podria ajudar.

Tanmateix, Ara Maó sí que compta amb l'estaló dels partits que li donen suport: Més per Menorca (amb el conglomerat d'altres partits que alhora l'integren) i Unides-Podem (coalició integrada per EU i Podem). La referència d'aquestes dues formacions no ha de ser un llast sinó, tot al contrari, un benefici. Si bé és cert que a algunes institucions com al Consell o al

Parlament les dues forces poden representar interessos, i a vegades posicionaments, diferents, allò que els uneix a l'hora de treballar en l'àmbit municipal ha de ser la força que hem d'aprofitar. Els vincles entre els partits ha de ser una tònica que Ara Maó ha de cuidar molt bé, essencialment per dos motius: a) per la feina institucional (reivindicacions municipals que han de poder ser dutes a altres institucions a través d'aquests partits); i b) per la identificació que necessitam dels votants de totes les sensibilitats de l'esquerra alternativa: Ara Maó ha de ser el reflex a Maó dels votants d'Unides-Podem i dels votants de Més per Menorca.

Així, hem d'establir una continuïtat en les trobades que hem de fer de forma periòdica amb els partits que estalonen Ara Maó, i que açò vagi consolidant un suport naturalitzat a les eleccions de 2023.

Ara Maó extens

A manca de referència d'unes sigles que tothom coneix, perquè també les identifica amb les que surten a les televisions generalistes i a tots els mitjans de comunicació, Ara Maó necessita visibilitzar les seves figures i establir un lligam públic entre les polítiques que desenvolupa a l'Ajuntament, les persones que l'integren i el seu ideari.

Així, s'ha d'establir una xarxa de complicitats entre àmbits de població que sabem que poden ser sensibles als nostres plantejaments però que no ens coneixen prou o pràcticament gens. Plantejam la **creació d'un òrgan d'Ara Maó** que faci aquesta feina, que entauli vincles amb diferents grups socials, col·lectius, entitats... a fi de donar a conèixer la nostra formació.

Horitzó 2023

Al llarg d'aquesta ponència hem fet referència a la necessitat de tenir l'escenari de les eleccions municipals de 2023 en ment, que és al rerefons de tot. Tot i així, creim convenient fer una passa més i plantejar la creació d'un **grup que treballi des d'aquests moments en la vista posada en aquest horitzó**. Així, aquest grup ha de plantejar, reflexionar i elaborar idees de cara als comicis i a aquesta necessitat de rearmament, i ha de pensar en tots aquests elements: candidatures, línies mestres a treballar, primàries, planificació de feines, etc.